

RP 126/2011 rd

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till lag om ändring av 57 § i revisionslagen

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att övergångsbestämmelsen i revisionslagen ändras till den del den gäller val av en OFR-revisor i stället för en GRM-revisor för att granska en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande. Övergångstiden föreslås bli förlängd så att till revisor för en stiftelse eller en

sammanslutning som uppfyller föreslagna villkor i stället för en GRM-revisor kan väljas en OFR-revisor ännu för den räkenskapsperiod som löper ut senast den 31 december 2016.

Lagen avses träda i kraft den 1 januari 2012.

MOTIVERING

1 Nuläge och föreslagen ändring

Revisionslagen (459/2007) trädde i kraft den 1 juli 2007. Den är en allmän lag där det har samlats bestämmelser om bland annat revisionsskyldighet, revisionens innehåll och godkännande av och tillsyn över revisorer. Genom revisionslagen har också satts i kraft Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsbokslut och sammanställd redovisning och om ändring av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG samt om upphävande av rådets direktiv 84/253/EEG, *nedan revisionsdirektivet*.

Revisorssystemet enligt revisionslagen bygger på två revisorskategorier, GRM-revisorer och CGR-revisorer och motsvarande revisionssammanslutningar. Med GRM-revisor och GRM-sammanslutning avses en av en handelskammarens revisionsutskott godkänd revisor respektive revisionsmanlutning och med CGR-revisor och CGR-sammanslutning en av Centralhandelskammarens revisionsnämnd godkänd revisor respektive revisionssammanslutning.

Bestämmelser om en tredje kategori av revisorer finns i lagen om revisorer inom den offentliga förvaltningen och ekonomin (467/1999), *nedan OFR-lagen*, som innehåller bestämmelser om revisorerna inom den

offentliga förvaltningen och ekonomin (OFR-revisorer) samt motsvarande revisions-sammanslutningar (OFR-sammanslutningar). OFR-lagen utgör författningsgrund för ett annat revisorssystem och innehåller bestämmelser om godkännande av och tillsyn över OFR-revisorer och OFR-revisionssammanslutningar. I OFR-lagen har inte tagits in Europeiska unionens bestämmelser om revision på motsvarande sätt som i revisionslagen. I början av november 2011 fanns i registret 220 OFR-revisorer, varav 63 också hade behörighet enligt revisionslagen.

Enligt 7 § i den gällande revisionslagen kan till revisor i en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller en samkommun har bestämmande inflytande utöver en GRM- eller en CGR-revisor eller en GRM- eller CGR-sammanslutning väljas en OFR-revisor eller en OFR-sammanslutning. Enligt en övergångsbestämmelse i den lagen är det dock möjligt att avvika från detta. Enligt 57 § 4 mom. kan utan hinder av vad som föreskrivs i 7 § till revisor i en ovannämnd sammanslutning eller stiftelse i stället för en GRM-revisor väljas en OFR-revisor, dock högst för den mandattid som går ut den 31 december 2012. Från skyldigheten att välja CGR-revisor har inte föreskrivits motsvarande möjlighet till undantag.

Vid arbets- och näringsministeriet är en reform av revisorssystemet under beredning. Reformen bereds i en arbetsgrupp som tillsatts av ministeriet. Vid beredningen utgår man ifrån att revisorerna inom alla tre ovan nämnda revisorskategorier i framtiden ska ha en gemensam grundexamen.

När övergångstiden i 57 § 4 mom. i revisionslagen löper ut förlorar OFR-revisorerna sin behörighet att i stället för GRM-revisorer verka som revisorer i sådana sammanslutningar eller stiftelser där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande och kan endast verka vid sidan av dem. Eftersom en reform av hela systemet är under beredning, föreslås det i propositionen att OFR-revisorernas behörighet förlängs i fråga om stiftelser och föreslagna sammanslutningar.

Propositionens syfte är att möjliggöra en sådan beredning av reformen av revisorssystemet att man undviker en situation där OFR-revisorernas handlingsbehörighet begränsas just före totalreformen av systemet. I samband med reformen måste man också fatta beslut om bestämmelser som gäller förenhetligande av systemen enligt revisorslagen och OFR-lagen.

Genom den föreslagna ändringen förlängs övergångstiden i 57 § 4 mom. för stiftelser och föreslagna sammanslutningar. Jämfört med gällande 4 mom. föreslås för aktiebolag och vissa personbolag bestämmelser om tilläggsvillkor som ska uppfyllas för att en OFR-revisor ska kunna väljas i stället för en GRM-revisor. Revisionsdirektivet och rådets fjärde direktiv 78/660/EEG om årsbokslut i vissa typer av bolag förutsätter revision i de aktiebolag och vissa personbolag, som överskrider två av följande tre gränsvärden: balansomslutning 4 400 000 euro, omsättning 8 800 000 euro, medelantalet anställda under räkenskapsperioden 50. Genom de tilläggsvillkor som föreslås i övergångsbestämmelsen försöker man säkerställa att ovan nämnda direktiv följs.

Ett alternativ till den föreslagna ändringen skulle vara att ändra 4 mom. i övergångsbestämmelsen så att övergångstiden förlängs utan tilläggsvillkor, förutom för stiftelser också för alla sammanslutningar. Detta alternativ skulle innebära en fortsättning av det

rådande tillståndet att OFR-revisorerna länge har kunnat göra revisioner i sammanslutningar och stiftelser som är förenliga med gällande 57 § 4 mom. Behörigheten under övergångstiden i ovan nämnda moment motsvarar 14 § i den upphävda revisionslagen (936/1994). Eftersom man i förslaget har försökt säkerställa att direktiven följs läggs detta alternativ dock inte fram i förslaget. Det är möjligt att förslaget påverkar vissa OFR-revisorer verksamhet jämfört med det alternativ att övergångstiden förlängs utan tilläggsvillkor. Enligt de senaste tillgängliga uppgifterna, som är från 2009, var färre än 50 företag sådana att de skulle ha överskridit de nu föreslagna gränsvärdena men underskridit gränsvärdena i 5 § i revisionslagen, vilka förpliktar att välja en CGR-revisor eller en CGR-sammanslutning.

Enligt det föreslagna 57 § 4 mom. kan trots vad som föreskrivs i 7 § till revisor i sådana sammanslutningar och stiftelser där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande i stället för en GRM-revisor väljas en OFR-revisor, dock högst för en räkenskapsperiod som löper ut senast den 31 december 2016. Tilläggsvillkor föreskrivs dock för 1) ett aktiebolag, 2) ett öppet bolag eller kommanditbolag där alla ansvariga bolagsmän är aktiebolag och, 3) ett öppet bolag eller kommanditbolag där alla ansvariga bolagsmän är sådana bolag som nämns i 1 eller 2 punkten. För deras vidkommande krävs dessutom att under den föregående räkenskapsperioden och under den räkenskapsperiod som ska granskas, högst en av följande gränser överskrids: balansomslutning 4 400 000 euro, omsättning eller motsvarande avkastning 8 800 000 euro eller i genomsnitt 50 anställda. Om fler än en av ovan nämnda gränser överskrids under den period som ska granskas, under den period som föregick revisionen eller under båda räkenskapsperioderna, kan en OFR-revisor inte längre väljas i stället för en GRM-revisor för en räkenskapsperiod som löper ut den 1 januari 2013 eller senare.

Överskridandet av ovan nämnda gränser för den räkenskapsperiod som ska granskas klarar först på bokslutsdagen. I en sammanslutning ska därför i praktiken väljas en GRM- eller CGR-revisor eller en GRM- eller CGR-

sammanslutning för att granska räkenskapsperioden, även om högst en av gränserna har överskridits under den avslutade räkenskapsperioden, om man bedömer att flera gränser kommer att överskridas under den räkenskapsperiod som ska granskas.

2 Propositionens konsekvenser

Propositionens mål är att övergångstiden enligt den gällande övergångsbestämmelsen i 4 mom. förlängs så att den är så lik den gällande övergångsbestämmelsen som möjligt. En OFR-revisor ska ha möjlighet att bevara sina kundrelationer och förtjänstmöjligheter under tiden för beredningen av systemreformen åtminstone i stiftelser som avses i momentet och i föreslagna sammanslutningar.

Propositionen har också andra konsekvenser. Inom ramen för den förlängda övergångstiden kan stiftelserna och sammanslutningarna enligt det föreslagna momentet, om de så väljer, undgå kostnader som orsakas av en andra revisor, när en OFR-revisor kan väljas i stället för en GRM-revisor, om man till exempel på grund av den helhet som en kommunkoncern utgör väljer en OFR-revisor och denne inte har behörighet enligt revisionslagen.

Propositionen har inga konsekvenser för statsfinanserna.

3 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts vid arbets- och näringsministeriet. Revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin lade under beredningen fram ett förslag om förlängning av övergångstiden.

Utlåtanden om propositionen har getts av justitieministeriet, finansministeriet, Revisionsnämnden för den offentliga förvaltningen och ekonomin, Centralhandelskammarens revisionsnämnd, HTM-tilintarkastajat ry, Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajat ry, KHT-yhdistys – Föreningen CGR ry, Kuntatarkastajat ry, Finlands Näringsliv EK samt Audiator-yhtiöt. Utlåtande begärdes också av Finlands Kommunförbund rf.

Alla remissorgan understöder en förlängning av övergångstiden. Flera ansåg att de föreslagna tilläggsvillkoren bör ha så begränsade konsekvenser som möjligt och detta har eftersträvat i förslaget. En förlängning av övergångstiden enligt det nuvarande 4 mom. utan tilläggsvillkor har föreslagits av Julkishallinnon ja -talouden tilintarkastajat ry och Kuntatarkastajat ry samt Audiator-yhtiöt. HTM-tilintarkastajat ry anser dessutom att det inte är nödvändigt att införa tilläggskrav i övergångsbestämmelsen i det här skedet. Alternativet att bestämmelsen om förlängning av övergångstiden i 57 § 4 mom. bevaras med det nuvarande innehållet behandlas utförligare i avsnitt 1 ovan.

4 Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft den 1 januari 2012, eftersom den nuvarande övergångsbestämmelsen gäller vid val av revisor för högst den mandattid som löper ut den 31 december 2012.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Lag

om ändring av 57 § i revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i revisionslagen (459/2007) 57 § 4 mom. som följer:

57 §

Övergångsbestämmelser

Trots vad som föreskrivs i 7 § kan till revisor i en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande i stället för en GRM-revisor väljas en OFR-revisor för en räkenskapsperiod som löper ut senast den 31 december 2016. En OFR-revisor kan dock i en sammanslutning som avses ovan i detta moment väljas för en räkenskapsperiod som löper ut den 1 januari 2013 eller därefter, om sammanslutningen är ett aktiebolag eller ett sådant öppet bolag eller kommanditbolag där

alla ansvariga bolagsmän är aktiebolag eller är sådana öppna bolag eller kommanditbolag där alla ansvariga bolagsmän är aktiebolag, endast om högst en av följande gränser överskrids såväl under den räkenskapsperiod som ska granskas som under den föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutningen är 4 400 000 euro,
- 2) omsättningen eller motsvarande avkastning är 8 800 000 euro,
- 3) sammanslutningen har i genomsnitt 50 anställda.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Helsingfors den 25 november 2011

Republikens President

TARJA HALONEN

Arbetsminister *Lauri Ihalainen*

*Bilaga
Parallelltext*

Lag

om ändring av 57 § i revisionslagen

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i revisionslagen (459/2007) 57 § 4 mom. som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

57 §

57 §

Övergångsbestämmelser

Övergångsbestämmelser

Utan hinder av vad som föreskrivs i 7 § i denna lag kan till revisor i en sådan sammanslutning och stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande i stället för en GRM-revisor väljas en OFR-revisor, dock högst för den mandattid som går ut den 31 december 2012.

Trots vad som föreskrivs i 7 § kan till revisor i en sådan sammanslutning eller stiftelse där en kommun eller samkommun har bestämmande inflytande i stället för en GRM-revisor väljas en OFR-revisor för en räkenskapsperiod som löper ut senast den 31 december 2016. En OFR-revisor kan dock i en sammanslutning som avses ovan i detta moment väljas för en räkenskapsperiod som löper ut den 1 januari 2013 eller därefter, om sammanslutningen är ett aktiebolag eller ett sådant öppet bolag eller kommanditbolag där alla ansvariga bolagsmän är aktiebolag eller är sådana öppna bolag eller kommanditbolag där alla ansvariga bolagsmän är aktiebolag, endast om högst en av följande gränser överskrids såväl under den räkenskapsperiod som ska granskas som under den föregående räkenskapsperioden:

- 1) balansomslutningen är 4 400 000 euro,*
 - 2) omsättningen eller motsvarande avkastning är 8 800 000 euro,*
 - 3) sammanslutningen har i genomsnitt 50 anställda.*
-

Denna lag träder i kraft den 20 .